

3 BONDAGEN OTTESÅNG 1856

<sida1> Ottesång på tredje Böne[-]dagen 1856. Text: 2. Tim. 2: 19. Den fasta Guds grund blifver ståndandes och hafver detta insegel: Herren kän[-]ner de sina, och hvar och en, som åkallar Christi Namn, gånge ifrån Orättfärdigheten. votum

I anledning af vår Uplästa heliga Text skole vi genom Guds nåd betrakta En sann Christens Rätta kännemärke, först i afseende på dess Tro, för det andra med afseende på Hans lefverne. <sida2> Då Apostelen säger, att Guds fasta grund blifver bestån[**dan**]de[**s**] och hafver detta Insegel: Herren känner [**de**] sina: så är det klart Att verlden icke känner de Christna, hvarken af deras tro eller af deras lefverne, ty de Christnas Tro är fördold, för verl[**den**] och hvad de christ[-]nas lefverne be[-]träffar, så hafva vi flera vittnesbörd i skriften, som visa[**r**] att icke Frälsarens eget heliga lefver<sida3>ne dugde för verlden; ty Fariseerna funno Många fel i Frälsarens lefverne: icke dugde Johannes Dö[**pa**]rens strängare lefnadssätt, icke dugde Frälsarens mindre stränga lefnads[-]sätt; bägge hade de djefvulen; begge voro de förargeliga för verlden; Frälsaren sjelf blef ansedd för en bedragare; Och alla hans anhängare blefvo kallade Nazare[-]ni gemena parti; huru kan en christen, som verkeligen hörer <sida4> till detta parti, blifva ansedd för annat, än svärmare och villoande; Det är således Gud, som känner de sina, emedan verl[-]den icke känner dem. Ty de otrogna mena att den san[-]na christendomen bör vara så beskaf[-]fad, som verlden vill hafva den. Men då skulle det i sanning vara en dålig Christendom, om den vore så beskaffad, som verlden vill hafva den. Det skulle då blifva en verldslig christen[-]dom. Men då vi finna af Guds ord <sida5> [att?] den sanna Christen[-]domen har i Alla tider varit hatad af verlden, Allt ifrån Abels tid, intill våra dagar, så må ingen inbilla sig, att den Christendom, som verlden prisar, och berömmar, är den sanna Christendomen. Heldre må vi då söka den sanna christendomen ibland dem, som verlden kallar för, svärmare, kät[-]tare och villoandar, ty verlden känner icke sanna Christna under något Annat namn. <sida6> Om också ibland sanna Christna, skulle finnas skrymtare, och kättare, och svärmare, och villoandar, som redan funnos i Apostlarnes församlingar; så kan icke verlden göra någon skilnad emellan dem. utan verlden tar Alla öf[-]ver en kam, och kallar dem allesam[-]mans för kättare[,], svärmare och villo[-]ander, de må nu vara hemma från Jerusalem, eller Vittenberg. Och ju mera verlden, föraktar[,], försmädar, och hat[**ar**] de christna, desto mera förhärdad <sida7> blir den. Emadan [**Emedan**] Verlden icke kän[-]na sanna Christn[**a**] af deras Tro, hvilken verlden anser för Galenskap, så måste vi, äfven tillägga, att ett bland den sanna Christendomens kännemärken är just detta hat, detta förakt, den försmädelse, och förföljelse, som i alla tider har rab[-]bat sanna Christna. ty om och Någon skulle hafva Erfarit Allt, hvad som finnes Upteknadt af Jesu bergspredikan om den sanna Christendomen, <sida8> såsom till Ex. andelig bedröfvelse, andelig fattig[-]dom, andelig fromhet, hunger och törst efter rättfärdigheten, om deribland den åttonde saligheten fattades, det vill säga förföljelsen, så skulle en sådan Christendom ännu icke vara en full[-]komlig Christendom. Skulle vi nämligen taga oss före, att beskrifva, hvaruti den sanna christendomen består, så skul[-]le ver[**I**]den icke begripa mera deraf, än hvad Judarne kunde begripa af Fräl[-]sarens

3 BONDAGEN OTTESÅNG 1856

liknelser; verl[-]den skulle stå och gapa af förundran <sida9> Och ändå skulle verlden icke begripa Någonting Af Allt[-]sammans. Det var icke heller Frälsarens Mening, Att Verlden skulle begripa hvaruti den sanna christendomen består; ty Frälsaren säger till sina Lärjungar: Eder är gifvit att veta Guds rikets hemlighet, dem androm genom liknelser, Emedan de med seende Ögon skola se, och dock icke se, och Med hörande Öron skola de höra, och dock icke förstå; det är således endast Jesu lärjungar, <sida10> som kunna veta nå[-]got af [hvad?] de känna och erfara, men de kunna icke veta Mer än endels, ty försoningen med Gud är den stora hemlighet, den och Englomen lyster se. Är det nu så Att äfven Englarne äro i okunnighet om, Försoningens hemlighet, så kan det icke vara underligt, om den store Apostelen Paulus, som dock hade känt och erfarit Försoningens kraft i sitt hjerta; ändock måste bekänna om sig sjelf: icke att jag det fattat haf[-]ver, men jag far fast <sida11> derefter, att jag det begripa må. Menniskan är <sida12> Mycket nyfiken och skulle gerna vilja begripa Allt hvad han känner, Men det står platt intet till, derföre kan icke heller den sanna Christendomen begripas eller, beskrivas med ord, ehuru Mycket än derom må vara taladt och skrifvit. Det vissa är, att den sanna christen[-]domen, är och förblifver en hemlighet for [för] verlden; endast Jesu rätta Lärjungar, det vill säga de Christna, är det gifvit, att begripa <sida13> Guds Rikes hemlighet. Skulle vi Alltså vilja begripa och Med ord beskrifva hvaruti den sanna Christen[-]domen består, så skulle vi likna dem, som vilja beskrifva, hvaruti den äkta kärleken består: ty säga vi; Att den äkta kärleken består uti lefvande känslor, så Äro vi lika när <sida14> som fjär [nära som fjärran]. Ingen Annan än den som sjelf har <sida15> erfarit den äkta kärlekens verkningar, kän [kan] säga att han har känt att har erfarit, Men ingen kan säga, hvaruti den äkta kärleken [kärleken] består. Så är det <sida16> ock med Christendo[-]men; ingen kan säga hvaruti den sanna Christen[-]domen består; Men den som har erfarit, han kan säga[:] Jag har erfarit, Jag har känt eller jag känner: Christendomen hör nemligen till hjertat, och till känslorna, den hör icke till Förnuftet eller till förståndet. och derföre måste <sida17> vi framhålla för verlden, endast Några yttre kännemärken för deras åskådlighet, såsom ånger, bättring[,] bedröfvelse, Samvets qual, grubblan[-]de, andelig glädje[,] hvilket Allt af verlden anses för svärmeri; Och just derföre ådräger [ådrager] sig verdens hat. Skulle nemligen <sida18> verlden anse all[t] sådant som den sanna Christen[-]domens kännemärken, så skulle äfven verlden Nödgas Tro, Att hvar och en, som icke har erfarit sådant, Måste vara en hedning; Men se det är just detta, som verlden icke kan Tro, att det hör till en sann Christendom. Verlden bryr sig icke om de christnas, sorg, och bedröfvelse; verlden bryr sig icke <sida19> om de Christnas Samvets qual och hjerte ångest; den bryr sig icke om de Christnas glädje och sorg; den bryr sig icke om Luthers grubblande; icke bryr den sig om Luthers frestelser och anfäktningar; icke bryr den sig om Luthers och andra christnas lidanden och utståndna försmädelser, i och <sida20> för Christendomen; utan verlden ser endast på de Christnas lefver[-]ne; och uti de christnas lefverne finner verlden så många fel, så många orimligheter, och så många motsägelser, att den omöj[-]ligen kan erkänna dem för christna, Uti hvilkas lefver[-]ne finnas så många synder[,] fel och brister. Verlden menar att de christna böra vara

3 BONDAGEN OTTESÅNG 1856

alldeles <sida21> rena och synd[-]fria, liksom Englarne. Men de Christna hafva Alldrig påstått Att de Äro syndfria, Utan de hafva endast den Tron Att de äro skuldfria, de christna hafva den Tro Att deras synder <sida22> äro förlåtna, och denna Tro är endast då saliggörande, När de icke allenast Tro utan känna att de Äro benådade; ty den döda Tron Menar också, att synderna äro förlåtna, Men då en sådan Tro icke har Någon lefvan[-]de känsla till grund för sin öfvertygel[-]se, så sitter en sådan Tro endast i peruken; Och därför kallas en sådan Tro för en död <sida23> Tro; hvaremot den lefvande Tro, har sin grund i hjertat, och består uti lefvande och saliga känslor. En Christen kan icke Tro, att han är salig, om icke han åtminstone tidtals känner Att han är salig; och dessa saliggörande kän[-]slor kallas för den heliga andas vittnesbörd om <sida24> Nådaståndet. Men om Allt detta vet verlden ingen[-]ting; därför ser verlden endast på de christnes lefverne, och detta lefverne är ingalunda utan fel och bri[-]ster; men så är det också i hufvud[-]saken helt annor[-]lunda än verldens lefverne. Ty emellan rika mannen och Lazarus är ett omä[-]teligt svalg, som ingen kan öfversti[-]ga; ofta händer att det som är ett <sida25> bevis på Guds andas omedelbara nådeverkan, betrak[-]tas af verlden såsom galenskap. Och hvarföre ser verl[-]den endast på de Christnas lefverne? Jo: därför, att verlden har icke någon Annan salighets grund, än Egenrättfardigheten, som, gör Verldsmenniskornas Ögon klarsynta, att <sida26> de se grandet i sin broders öga men bjelken i eget Öga varda de icke varse. Därföre har ver[I]den fått rättighet af denna verldenes Gud, att supa, svärja, hålla krog, spela kort och slå boll om söndagen; Allt sådant Ochristeligt lefverne är för verlden ingen synd; det är så vanligt och brukligt; men Om en christen felar antingen af svaghet <sida27> ell[er] öfverilning då [får] djefvulens Englar en stor glädje[.] Dessa mörksens andar, glädja sig öfver en christens fall. Det är också ingen annan glädje, som Afunden kän [kan] känna, än glädjen öfver en annans olycka och fall. Likasom Afundens svart ande, fick en ifernalisk, det vill s[äg]a djefvulsk <sida28> glädje, när det lyck[-]ades honom, att förföra den Himmel[-]ske fadrens yngsta barn, så glädja sig ännu i denna dag Alla djefvulens tjen[-]steandar öfver En christens fall. och denna glädje kan dock icke göra dem saliga i Evigheten, ty ju flera de äro, som falla desto större blir plågan i Mörksens rike, hvarest äfven de fallna måste <sida29> [<måste> upprepning] förbanna sina förförare, om och dessa skratta åt sin egen Ofärd. Verlden kan således icke sörja deröfver, att de Christna falla, utan verlden får glädje af de christnas fall. Man får väl se huru länge den glädje räcker. kanske en half minut, då deremot plågan, som de <sida30> bära i sin Egen barm måste räcka i allan Evighet. Betrakte vi nu den sanna Christendomen med afseende på de christnas Tro, så kan intet annat kännemärke gifvas, än det som Apostelen har gif[-]vit i Högtids dagens Ottesångs Text, att Herren känner <sida31> de sina; ty verlden kan icke känna de Christna af deras Tro, Men deraf följer icke, att de Christna icke heller känna hvarandra inbördes. Gud har gifvit de Christ[-]na den helige andes Uplysning, Att de kunna pröfva hvarandras Tro, och dessutom hafva sanna christna fått magt, Att förlåta synderna. <sida32> denna Magt kunde Christna icke hafva, om de icke visste, uti hvilket själa tillstånd, en Menniska bör vara, innan hon kan emottaga syndaförlåtelsen. Hon bör vara i samma själa tillstånd, som den botfärdiga Rövfa[-]ren på korset, och den borttagne,

3 BONDAGEN OTTESÅNG 1856

som bars till Jesum, eller såsom den ångerfulla quinnan, som fukta <sid33>de Frälsarens [[<tårar>överstrykt ord](#)] fötter, eller ock som Lärjun[-]garne efter Frälsarens död: som måste gråta och jämra sig. Uti ett sådant sjala[-]tillstånd [[själattillstånd](#)] Måste Menniskan kkomma, innan hon kan emottaga syn[-]daförlåtelsen: ty den synda[-]förlå[-]telse, som förkunnas en obotfärdig syndare, har ingen <sid34> verka[n.] den å[t-]följes icke af Någon glädje; och När den Obotfärdige tror, att hans synder äro förlätna, så ha[r] han en död Tro. Emot denna döda Tro sätter Apostelen Jakob ger[-]ningarne, icke därför att Någon med sina goda gerningar kan förtjena Guds Nåd och syndernas fö[r-]låttelse, utan därför att gerningarne härflyta af den <sid35> lefvande tron; Och skulle vi nu vilja Mäta Christendomen med Egenrättfärdig[-]hetens gradmätare så skulle ingen enda själ blifva frällst; icke alle<sid36>[n]ast verl[-d]en skul[le] då haf[v]a skäl att förneka all Chri[-s]tendom, sådan som christendomen var i Apostlarnes tid, utan äfven de, som nu söka alfvarligt sin själs frälsning Skulle falla Alle i förtviflan, <sid37> och säga: det är Alldeles omöjligt Att blifva salig med ett så argt och syndfullt hjerta, ty Egen[-]rättfärdigheten fordrar ett rent hjerta lika som Guds Lag, innan den tillåter den ångerfulle, att komma till Frälsaren. Så sträng är Egenrättfärdig[-]heten, att den icke släpper en enda själ till Himmelriket, som icke har ett <sid38> rent hjerta. Det är visserligen sannt att en Christen bör hafva ett rent hjer[-]ta, sedan det blifvit renadt i Jesu blod, men det är icke så till förståendes som skulle en Christen hafva ett synd[-]fritt hjerta, utan man bör så förstå den andeliga reningen, att en Christen har ett Skuldfritt hjerta och ett skuldfritt Samvete, det vill säga ett hjerta som är renadt ifrån syndens skuld och straff, ett Samvete som icke är Skuld[-]belastadt. Det är just här vid lag Egenrättfärdigheten <sid39> [[och?](#)] Förnuftet reser sig opp på två ben emot Luthers lära om tron utan gerningar, och säger: huru kan en menni[-]ska med ett syndigt hjerta Tro,? Ja det är just deruti, som Trons hemlighet består, att Tron utan gärningar är både rättfärdiggörande och saliggörande. Emot denna lära, reser sig hela Påfvedömet och hela skaran af Egenrättfärdighetens tjenare i Lutherdömet, ty Förnuftet kan icke begripa huru Tron Allena utan gerningar kan vara rätt<sid40>färdiggörande och saliggörande, medan samma man drifver den Läran Att Tron utan gerningar är död. Men märkom väl, att Apostelen Paulus talar om den [[<döda> överstrykt ord](#)] lefvande Tron, hvar emot Jakob talar om den döda Tron[.] Den lefvande tron är saliggörande Utan gerningar, men den döda Tron är icke saliggörande vare sig med eller utan gerningar. ty den döda Trons gerningar komma ifrån en grumlig källa, och ega ingenting annat än skenet, hvaremot den lefvande Trons gerningar ofta betrak[-]tas som syndiga af <sid41> verlden, till Exempel Johannes döparens straffpredikningar och Frälsarens hårda straffdomar, hvilka ansågos härflyta från en andelig hög[-]färd, likasom också Luthers ovett emot kungl. Personer i Påfvedömet ansågos vara af djefvulen. Hvad som nu är sagt om den lefvande Tron, innefattas korteligen i dagens Text[:] Den fasta Guds Grund blifver ståndande och hafver detta insegel: Herren känner de sina <sid42> och hvad som är sagt om gerningarne innefattas också korteligen i dagens Text: hvar och en som åkallar Jesu namn gånge från Orättfärdigheten. Det förra stycket kan verlden icke begripa, det sednare vill verlden vända mot de

3 BONDAGEN OTTESÅNG 1856

Christna Ehuru nu det tydligen åsyftar sådana munkristna, som bekänner Christendomen, och likväl hata christen[-]domen, emedan den fordrar, ett gående från den orättfärdig[-]het, som nu utöfvas midt i Christenheten såsom, fylleri, svordomar, otuckt, hög<sid43>färd, gerighet, afvund, förtal, ande[-]ligt hat till de christ[-]na, Allehanda syndiga Nöjen och tidsfördrif, såsom kortspel, och bollspel midt på Sabbathen; Guds ords förakt, gäckeri Med heliga ting. När vi jämföra den sanna christen[-]domen med den falska Mun[-]christendom, som nu finnes öfverallt i verlden: så må [må] vi väl beskärma[?] oss öfver det usla tillstånd, hvaruti Christenheten nu befinner sig. <sid44> Vi må med David klaga: hjälp herre de helige äro få; Ja så äro de, som hafva eller visa Något alfvarligt bekymmer om sin själs salighet. De flesta försmäda Gud med sit Ogudak[-]tiga och förargeliga lefverne. Och så äro de, som ännu söka Herren. blir det icke bättre med dem, som Äro döpte till christum, så fruktar jag, att de få göra bot och bättring i Evig[-]heten. Amen

— Original svenskspråkig predikokoncept / Pekka Raittilas arkiv / Uleåborgs landsarkiv /